

15.4.2020

Digi arkeen -neuvottelukunnan asettamispäätös

Valtiovarainministeriö on asettanut Digi arkeen -neuvottelukunnan.

Toimikausi

15.4.2020 – 31.3.2023

Tausta

Digi arkeen -neuvottelukunta on yhteistyö- ja vuoropuhelukanava kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden, eri viranomaisten ja julkisten palveluiden digitalisoinnista vastaavan valtiovarainministeriön välillä. Neuvottelukunta asetettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2017 ja sen toimikausi päättyi vuoden 2019 lopulla (VM0180:00/2017).

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman tavoitteisiin sisältyy muun muassa hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Myös syrjimättömyys, kielelliset oikeudet, saavutettavuus- ja esteettömyysasiat sekä digitalisaatiokyvykyys ja maailman paras julkinen hallinto ovat osa monista hallituksen tavoitteista, joiden toteutumiseen neuvottelukunnan työ omalta osaltaan kiinteästi liittyy.

Digitaalisilla palveluilla pystytään nykyistä paremmin takaamaan palvelujen tasavertainen saatavuus maan eri osissa ja erilaisten asiakasryhmien kesken. Sähköisillä palveluilla voidaan monin tavoin helpottaa asioiden hoitoa, kohentaa elämänlaatua ja lisätä osallistumisen mahdollisuuksia. Samanaikaisesti digitalisaatioon sisältyy tekijöitä, jotka voivat puolestaan lisätä eriarvoistumista. Niillä ihmisillä, jotka eivät voi käyttää digitaalisia palveluja voi olla heikommät mahdollisuudet saada tietoa asioista ja esimerkiksi verrata erilaisia palveluvaihtoehtoja toisiinsa. Este käyttää digitaalisia palveluja voi muodostua hidasteeksi myös kasvokkain tapahtuvan palvelun varaamiselle ja saamiselle. Eriarvoistumisen tekijät voivat kasaantua tavalla, jossa ihmiset, jotka voisivat eniten hyötyä digitaalisten palvelujen käytöstä, jäävät niiden ulkopuolelle ja näin heidän pääsynsä tarvittavien palvelujen piiriin hidastuu tai estyy kokonaan.

Hyvän hallinnon lähtökohta on, että julkisten palvelujen tulee olla yhtä lailla kaikkien kansalaisten saavutettavissa ja käytettävissä heidän iästään, taidoistaan, olosuhteistaan tai asuinpaikastaan riippumatta. Saavutettavuusdirektiivin toimeenpano on keskeinen osa tämän tavoitteen toteuttamista. Toinen keskeinen noudatettava periaate on huolehtia sähköisen asioinnin ja digitaalisten palvelujen käytön tuesta sitä tarvitseville.

Asiakkaat tulee ottaa mukaan palvelujen suunnitteluun, niiden käytettävyyden ja ymmärrettävyyden varmistamiseksi. Tämä ei tapahdu automaattisesti, vaan meidän tulee aktiivisesti tukea asiakkaiden osallistumista käyttäjälähtöiseen julkisten palvelujen kehittämiseen.

Palvelujen digitalisoinnista johtuvien hyötyjen toteutuminen vaatii paitsi palvelujen asiakaslähtöistä kehittämistä ja käytön mahdollistavien tekijöiden (esimerkiksi toimiva internet-yhteys, tunnistautuminen ja puolesta asioinnin mahdollistaminen) toteutumista, myös digitaalisten palvelujen käytön tuen tarjoamista niille, jotka eivät pysty käyttämään digitaalisia palveluja avustettuna.

Tavoite/tehtävä

Neuvottelukunnan tavoitteena on tukea digitaalisten palvelujen kehittämistä niin, että eri väestöryhmät pystyisivät käyttämään yhdenvertaisesti digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Neuvottelukunnan työllä pyritään löytämään ja tukemaan myös uudenlaisia tapoja organisoida hallinnon, kansalaisjärjestöjen ja tutkimuksen välistä yhteistyötä.

Sen toiminta kiinnittyy hallituksen keskeisiin tavoitteisiin ja hallitusohjelman toimeenpanoon sekä muihin valtioneuvoston digitalisaation edistämiseen liittyviin tehtäviin.

Neuvottelukunta käsittelee meneillään olevia uudistuksia ja voi myös itse nostaa esiin tärkeäksi katsomiaan asioita. Neuvottelukunnan tehtävä on koota ja tuoda valtioneuvoston tietoon sellaisia huomioita ja näkökohtia, joiden huomioon ottaminen ja edistäminen on välttämätöntä, tarpeellista tai suotavaa, kun digitaalisia palveluja kehitetään kaikkien kansalaisten palvelukseen.

Toimintakaudellaan neuvottelukunta suunnittelee ja valitsee ne teemat, valmistelussa olevat asiat tai palvelut, joihin se haluaa toimikaudellaan keskittyä. Osana valittujen teemojen käsittelyä se järjestää pyöreän pöydän keskusteluja. Pyöreän pöydän keskusteluihin kutsutaan kulloinkin käsiteltävänä olevan teeman asiantuntijoita, jotka edustavat muun muassa valtion viranomaisia ja kuntia, kansalaisjärjestöjä, elinkeinoelämää ja aiheeseen liittyvää tutkimusta.

Keskusteluihin pyritään sisällyttämään sellaisia kysymyksiä, joiden käsittelyn kautta osallistujilla on mahdollisuus vaikuttaa ja nostaa esille näkökohtia merkittäviin valmistelussa oleviin linjauksiin ja päätöksiin. Keskusteluiden tarkoituksena on lisätä ymmärrystä seikoista, joita digitaalisuuden edistämisessä tulisi ottaa huomioon tai etsiä yhdessä ratkaisuvaihtoehtoja tunnistettuun ongelmaan tai haasteeseen.

Pyöreän pöydän keskusteluista laaditaan muistio tai vastaava, joka toimitetaan asiaa valmistelevalle viranomaiselle sekä viestitään laajasti eri viestintäkanavia hyödyntäen.

Työnsä aluksi neuvottelukunta laatii toimintasuunnitelman, joka sisältää myös suunnitelman pyöreän pöydän keskusteluihin kutsuttavista tahoista ja niiden teemoista.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Marianne Heikkilä, pääsihteeri, Marttaliitto

Varapuheenjohtaja: Sari Vapaavuori, kehittämisspäällikkö, VALLI ry

Jäsenet:

Tarja Heponiemi, tutkimusprofessori, DigiIN tutkimushankekonsortio (THL)

Varajäsen: Sari Kujala, tutkijatohtori, DigiIN tutkimushankekonsortio (Aalto-yliopisto)

Markku Möttönen, järjestöpäällikkö, Vammaisfoorumi (Näkövammaisten liitto ry)

Varajäsen: Sami Älli, Saavutettavuusyksikön johtaja, Vammaisfoorumi (Kehitysvammaliitto ry)

Virva Viljanen, asiantuntija, Suomen nuorisovalan kattojärjestö Allianssi ry

Varajäsen: Jussi Kivipuro, kehittämisjohtaja, Suomen UNICEF ry

Sari Vapaavuori, kehittämisspäällikkö, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry, varapuheenjohtaja

Varajäsen: Juha Viitanen, järjestösuunnittelija, Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry (EKL Eläkkeensaajien Keskusliitto ry)

Mohammed Laraki, hallituksen jäsen, Moniheli ry

Varajäsen: Peter Kariuki, pääsihteeri, Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO

Tiina Etelämäki, vs toiminnanjohtaja, ENTER ry

Varajäsen: Ulla Korhonen, Apuomena ry

Ilona Salonen, tf. verksamhetsledare, SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf

Varajäsen: Johanna Lindholm, sakkunnig, Svenska Finlands folkting

Kari Lankinen, erityisasiantuntija, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Varajäsen: Ville Vaarne, viestintäpäällikkö, Suomen Kirjastoseura ry

Mari Kannisto, suunnittelupäällikkö, Kela

Varajäsen: Elina Sipola, suunnittelija, Kela

Mattias Lindroth, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ry

Varajäsen: Jaana Nevalainen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ry

Joonas Mikkilä, Digi- ja koulutusasioiden päällikkö,

Suomen Yrittäjä ry

Varajäsen: Leena Nyman, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry (¹)

Viena Rainio, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Varajäsen: Eetu Komsu, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Marko Latvanen, erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Varajäsen: Minna Piirainen, projektipäällikkö, Digi- ja väestötietovirasto

Panu Artemjeff, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

Varajäsen: Katriina Nousiainen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

¹ Mikkilä ja Nyman vaihtavat pestejä päittäin kauden puolessa välissä.

Tapani Sainio, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Varajäsen: Victor Nyberg, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö

Juha Katainen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Katju Holkeri, finanssineuvos, valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriö nimeää neuvottelukunnalle virkamiessihteeristön.

Kustannukset ja rahoitus

Kokouksista ei makseta palkkioita. Sihteeristön työ tehdään virkatyönä. Neuvottelukunnan kustannukset maksetaan momentilta *28.70.01 Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen*, mukaan lukien matkustuskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Neuvottelukunnan tilaisuuksiin osallistumisesta ei makseta päivärahoja. Kokousten ja pyöreän pöydän keskustelujen järjestämiskustannukset maksetaan momentilta *28.01.01.11 Valtiovarainministeriön toimintamenot*. Neuvottelukunnan toimintaa koskevat rahoitukseen liittyvät päätökset tekee valtiovarainministeriö.

Kuntaministeri

Sirpa Paatero

Budjettineuvos, yksikön päällikkö

Tomi Hytönen

Liitteet

-

Jakelu

Neuvottelukuntaan nimetyt, taustaorganisaatiot

Tiedoksi

valtiovarainministeriön osastot JulkICT, KAO, VKO